

Temat 1. Rozum – siła człowieka czy źródło pychy prowadzącej do klęski? Rozważ problem, analizując podany fragment i odwołując się do wybranego dramatu antycznego

Sofokles, *Antygona*

CHÓR

Siła jest dziwów, lecz nad wszystkie sięga
Dziwy człowieka potęga,
Bo on prze śmiało poza sine morze,
Gdy toń się wzdyma i kłębi,
I z roku na rok swym lemieszem porze
Matkę ziemicę do głębi.

Lotny ród ptaków i stepu zwierzęta,
I dzieci fali usidla on w pęta,
Wszystko rozumem zwycięży.
Dzikiego zwierza z gór ściągnie na błonie,
Krnąbrny kark tura i grzywiaste konie
Ujarzmi w swojej uprzęży.

Wynalazł mowę i myśli dał skrzydła,
I życie ujął w porządku prawidła,
Od mroźnych wichrów na deszcze i gromy
Zbudował sobie schroniska i domy,
Na wszystko z radą on gotów.
Lecz choćby śmiało patrzył w wiek daleki,
Choć ma na bóle i cierpienia leki,
Śmierci nie ujdzie on grotów.

A sił potęgę, które w duszy tleją,
Popchnie on zbrodni lub cnoty kolejną;

[...]

CHÓR

Nad szczęścia błysk, co złudą mar,
Najwyższy skarb – rozumu dar.
A wyzwie ten niechybny sąd,
Kto bogów lży i wali rząd.
I ześlą oni swą zemstę i kary
Na pychę słowa w człowieku,
I w klęsk odmęcie – rozumu i miary
W późnym nauczą go wieku.

<http://www.lektury.one.pl/Antygona/> [dostęp: 07.10.2015]